

Arwen Kleyngeld

Het Grote Mysterieboek

Verdwenen goudschepen, onkraakbare codes en andere rare raadsels

met tekeningen van *Marijke Klompmaker*

FONTAINE UITGEVERS

Dit boek is een uitgave van
Fontaine Uitgevers,
Amsterdam
www.fontaineuitgevers.nl

ILLUSTRATIES

Marijke Klompmaker
VORMGEVING
Lenaleen

© 2019 Fontaine Uitgevers /
Arwen Kleynveld

ISBN 978 90 5956 949 2
NUR 212

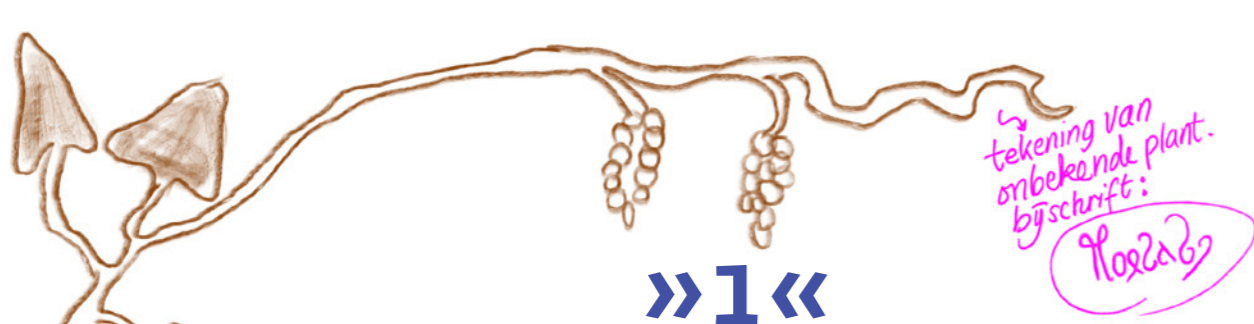
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevens-
bestand of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie,
microfilm, elektronisch databestand of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samen-
gesteld. Noch de maker, noch de uitgever stelt zich echter aanspra-
kelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden
en/of onvolledigheden in deze uitgave.

Fontaine Uitgevers is onderdeel van Uitgeefhuis Nieuw Amsterdam

INHOUDSOPGAVE

DROMEN EN PUZZELLEN	7
1. ONKRAAKBARE CODES EN ONLEESBARE TEKSTEN	
Het Voynichmanuscript – <i>Mysterieus boek</i>	8
De cijfers van Beale – <i>Mysterie van een verborgen schat</i>	12
De brieven van de Zodiac – <i>Moordmysterie</i>	17
Georgia's Guidestones – <i>Het mysterie van de moderne tien geboden</i>	22
De discus van Phaistos – <i>Archeologisch mysterie</i>	27
2. PLAATSEN WAAR VREEMDE DINGEN GEBEUREN	
De Bermudadriehoek – <i>Raadselachtige verdwijningen</i>	30
De bewegende stenen van Playa – <i>Mysterie opgelost!</i>	34
Paaseiland – <i>Geheimzinnige beelden</i>	38
Atlantis – <i>Onderwatermysterie</i>	44
Het monster van Loch Ness – <i>Mythe of werkelijkheid?</i>	49
Poveglia – <i>Spookachtig mysterie</i>	53
Nazcalijnen – <i>Wonderlijke tekeningen</i>	57
Graancirkels – <i>Meetkundig mysterie</i>	61
Overtoun Bridge – <i>Dierenmysterie</i>	64
Stonehenge – <i>Mysterie in steen</i>	68
3. ONVINDBARE SCHATTEN EN ANDERE MYSTERIES	
De goudtrein van Watbrzych – <i>Verborgene nazischat</i>	72
Roswell – <i>Raadselachtige vliegende schotel</i>	76
Vlucht MH370 – <i>Verdwenen vliegtuig</i>	81
Ontsnapping van Alcatraz – <i>Gevangenis-mysterie</i>	86
Anastasia – <i>Prinsessenmysterie</i>	90
Oak Island – <i>Mysterie van een verborgen schat</i>	94
Het Anjikunimeer – <i>Ijskoud mysterie</i>	98
De Vliegende Hollander – <i>Legende of mysterie?</i>	102
NOG EVEN DIT	105
OVER DE MAKERS VAN DIT BOEK	106
WOORDENLIJST	107

»1«

ONKRAAKBARE CODES EN ONLEESBARE TEKSTEN

Mysterieus boek

HET VOYNICHMANUSCRIPT

Opgewonden om zich heen kijkend, snelt boekhandelaar Wilfred Voynich door de straten. Onder zijn arm heeft hij een pakketje. Het is een boek, een manuscript. Een prachtige bundel met handgeschreven teksten en mooie tekeningen en plaatjes. Het boek stamt uit de middeleeuwen. Wilfred is heel enthousiast over zijn vondst. Wat zou er in het boek staan? Wie heeft het gemaakt? En wat zal het opbrengen? Thuis pakt Wilfred het voorzichtig uit. Hij heeft geen idee wat er staat. De teksten zijn geschreven in een onbekende taal. Maar dat probleem zal snel worden opgelost, denkt hij. Er is vast iemand die weet in welke taal het is geschreven.

Daar vergist Wilfred zich in. Veel wetenschappers en taalkenners hebben zich verdiept in het manuscript, maar niemand heeft het kunnen ontcijferen. Het manuscript blijft een mysterie.

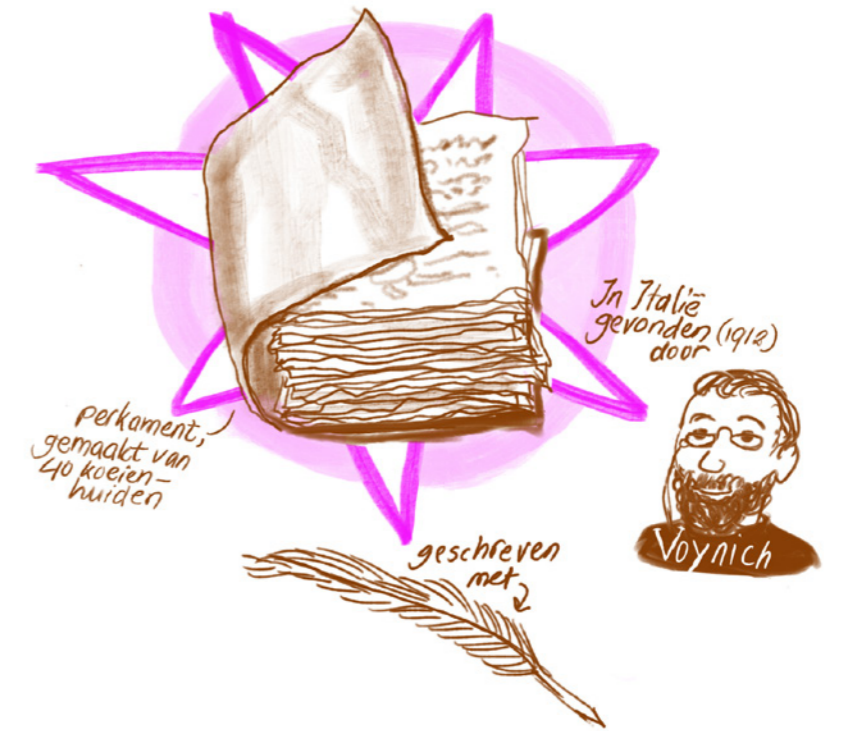
Geheim boek

Het Voynichmanuscript is een prachtig boek met veel illustraties en handgeschreven tekst. Er is één probleem: niemand kan het lezen, en we weten ook niet wie het heeft geschreven en waar het vandaan komt.

Er is nog nooit iemand achter gekomen wat er staat. Zijn het geheime tekens met een mysterieuze betekenis? Of is het echt leesbaar?

De naam van het boek komt van de ontdekker, de Pools-Amerikaanse boekhandelaar Wilfred Voynich. Hij vond het boek in 1912 tussen oude documenten van jezuïeten, een groep geestelijken van de katholieke kerk.

Middeleeuwen

Het boek is geschreven tussen 1404 en 1438. Dat blijkt uit een onderzoek van het perkament en de gebruikte inkt. Het manuscript bestaat uit 240 bladzijden perkament, gevuld met tekst en plaatjes. Alles is geschreven en getekend met een ganzenveer. De plaatjes zijn later nog ingekleurd met verf.

Vier delen

Het boek bestaat uit vier delen die een beetje vreemd zijn. Het start met een deel over planten, vol tekeningen van onbekende planten. Daarna komt er een deel astrologie met kaarten van planeten en sterren. Maar

medicijn?

→ badhuis?

Het manuscript is geschreven door één persoon met een mooi handschrift op fijn perkament. Het is met veel zorg gemaakt.

de stand van de zon en de planeten kloppen niet met bekende sterrenkalenders. De dierenriem, de reeks van twaalf sterrenbeelden, is apart versierd met tekeningen van blote vrouwen.

Het volgende deel gaat over menselijke biologie, met tekeningen van vrouwen die badderen in groene en blauwe vijvertjes. Daarna komt een hoofdstuk over geneesmiddelen. Er staan tekeningen van planten en er is veel tekst. Misschien een receptenboek voor geneeskrachtige drankjes?

Echte taal

Plantkundigen, astronomen, wiskundigen en zelfs geheime diensten en codekrakers uit de Tweede Wereldoorlog hebben zich verdiept in het Voynichmanuscript, maar het is niet gelukt het te ontcijferen.

Ook de plaatjes zeggen niet veel. De planten zijn onbekend en de blote vrouwen en sterren vertellen niets over de inhoud.

Ook al kan niemand het lezen, er staat geen lariekoek. Taalwetenschappers zeggen dat de tekst qua patroon op een echte taal lijkt. Er zijn bijvoorbeeld woorden en zinnen die verschillen van lengte. De korte woorden komen vaker voor dan de lange woorden. Sommige woorden komen alleen in bepaalde gedeeltes van het boek voor, andere juist door het hele boek heen. Wat gek is: er zijn geen woorden van meer dan tien letters en ook geen woorden van één of twee letters.

Nieuw

Een van de bekendste codekrakers die zich verdiepte in het manuscript is William Friedman. Hij ontcijferde Japanse geheime codes tijdens de Tweede Wereldoorlog. William besteedt jaren aan zijn poging het boek uit te pluizen, maar het lukt hem niet. Uiteindelijk denkt hij dat het een ontwerp voor een nieuwe wereldtaal is.

Toch is dat een beetje raar. Het maken van een nieuwe taal is een pittig karwei. Iets te veel werk voor één manuscript.

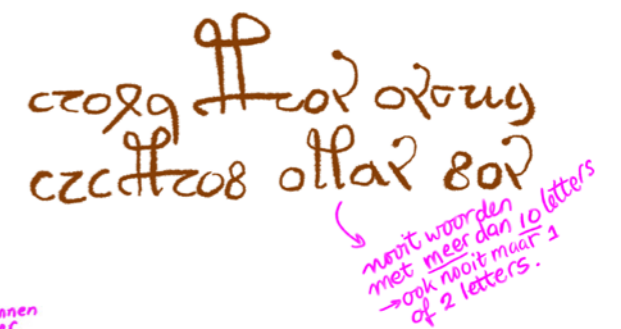
Wie?

Het is niet waarschijnlijk dat er een grappenmaker aan het werk is geweest. Het kost veel tijd en geld om zo'n manuscript te maken. Maar wie dan wel? De Engelse monnik Roger Bacon wordt wel eens genoemd. Hij was een geleerde uit de middeleeuwen die les gaf aan de universiteiten van Oxford en Parijs.

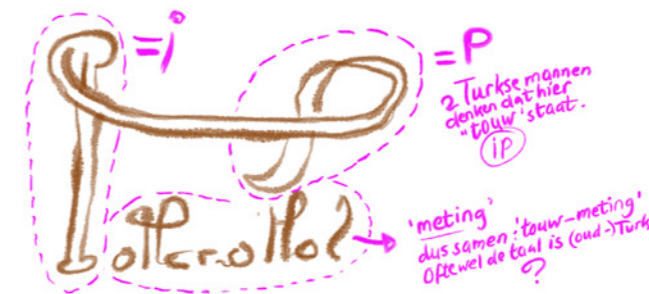
Of was het de beroemde wetenschapper en alleskunner Leonardo da Vinci, die in spiegelbeeld schreef? Of was het toch een buitenaards wezen?

Wilfrid Voynich is er ook van beschuldigd het boek zelf te hebben geschreven, om er veel geld mee te kunnen verdienen.

Het originele boek ligt nu in de kluis van Yale University in Connecticut, Verenigde Staten. Wil jij er eens naar kijken? Het manuscript staat online. Succes met puzzelen!

missie woorden met meer dan 10 letters → ook nooit maar 1 of 2 letters.

2 Turkse mannen denken dat hier "bouw" staat. (IP)
'mating' dus samen: touw-meting? Of wel de taal is (oud-)Turks?

Het manuscript is van links naar rechts geschreven. Net als wij nu een tekst schrijven.